

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามคำสั่งที่ 4/2532 และ 6/2532 ให้เป็นคณะกรรมการร่างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) และคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ในการร่างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) จำนวน 5 คณะ รวมทั้งสิ้น 148 คน คือ

- 1) คณะกรรมการร่างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 จำนวน 37 คน
- 2) คณะกรรมการระดับก่อนประถมและประถมศึกษา จำนวน 24 คน
- 3) คณะกรรมการระดับมัธยมศึกษา จำนวน 27 คน
- 4) คณะกรรมการระดับอุดมศึกษา จำนวน 34 คน
- 5) คณะกรรมการด้านบริหารและส่งเสริมการศึกษา จำนวน 26 คน

คณะกรรมการฯ ทั้ง 5 คณะ จำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ประธานและรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีจำนวน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประธานและรองประธาน จำนวน 5 คณะ รวม 21 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คณะ รวม 18 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำนวน 5 คณะ รวม 88 คน

กลุ่มที่ 4 เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ จำนวน 5 คณะ รวม 21 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวม 35 คน ได้มาจากวิธีการสุ่ม ดังนี้

1) ประธานหรือรองประธาน จำนวน 5 คณะ ๆ ละ 1 คน รวม 5 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกประธานเป็นกลุ่มตัวอย่างอันดับแรก ในกรณีที่ประธานไม่สามารถให้สัมภาษณ์ได้ คือ เสียชีวิตไปแล้วหรือเป็นอนุกรรมการมากกว่า 1 ระดับ จะเลือกรองประธานคนที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการดังกล่าวทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประธานจำนวน 2 คน เป็นรองประธานคนที่ 1 จำนวน 3 คน รวม 5 คน

2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คณะ ๆ ละ 1 คน รวม 5 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย

3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำนวน 5 คณะ ๆ ละ 4 คน รวม 20 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาและไม่ได้จัดการศึกษาโดยตรงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตรงกับคณะอนุกรรมการนั้น ๆ

4) เลขานุการคณะกรรมการ จำนวน 5 คณะ ๆ ละ 1 คน รวม 5 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 35 คน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 7

2. แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการร่างแผนฯ ระดับต่าง ๆ และด้านบริหารและส่งเสริมการศึกษา เอกสารประกอบการฝึกอบรม การวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 รายงานการประชุมคณะกรรมการร่างแผนฯ และระดับต่าง ๆ รายงานการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาการศึกษา ทิศทางของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 และเป้าหมายนักเรียน นิสิต นักศึกษาเบื้องต้น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบวิเคราะห์เอกสาร ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร เอกสารประกอบการประชุม สัมมนา
  2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
  3. ร่างเครื่องมือในการวิจัย
  4. ส่งเครื่องมือที่ได้สร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข
  5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ หลักเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญ เลือกจากนักวิชาการและผู้บริหารในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ดังรายชื่อในภาคผนวก ก
- หน้า 111

6. นำเครื่องมือที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

7. แบบวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยทำตารางวิเคราะห์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปวิเคราะห์เอกสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงคณะกรรมการวางแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ระดับก่อนประถมและประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา และด้านบริหารและส่งเสริมการศึกษา

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมด ในขั้นแรกได้ไปพบผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความคุ้นเคย และนัดหมายวันสัมภาษณ์ เมื่อครบกำหนดนัดหมายผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ และสามารถสัมภาษณ์ได้ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 36 วัน

การวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารด้วยตนเอง โดยการติดต่อขอเอกสารจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นความเรียง